

Verslag

Vergaderdatum

14 november 2019

Onderwerp

Ontwikkelgesprek Theologie en Religiewetenschappen

Het cluster Theologie en Religiewetenschappen heeft voorafgaand aan het bezoek drie ontwikkelvragen geformuleerd, die het vertrekpunt vormen voor het ontwikkelgesprek met het panel.

1. Aansluiting werkveld

“Op welke wijze kan in zowel de BA als de MA de aansluiting op het werkveld worden verbeterd? Hoe kunnen relevante vaardigheden die gedoceerd worden explicieter worden gemaakt en ook beter worden verbonden met de mogelijke toepassing daarvan in het werkveld?”

De opleidingen zijn zich er van bewust dat studenten een goede aansluiting op het werkveld op prijs stellen en vraagt zich af hoe deze aansluiting bevorderd kan worden, zonder daarbij in te teren op de academische kwaliteit. De opleidingen zijn van mening dat richting de studenten beter benadrukt kan worden welke vaardigheden ze leren die hun positie op de arbeidsmarkt ten goede komen, zoals communicatie- en presentatievaardigheden. De vraag is echter *hoe* deze kwaliteiten beter benadrukt kunnen worden. Zouden dergelijke punten nadrukkelijker in de eindtermen opgenomen moeten worden? Daarnaast vraagt het cluster zich af hoe de commissie aankijkt tegen een verplichte stage: is dit van belang met betrekking tot de aansluiting op het werkveld, of gaat een verplichte stage te zeer ten koste van andere elementen uit de opleiding?

Het panel adviseert om alumni nadrukkelijker bij de voorlichting en het programma te betrekken, zodat studenten al tijdens de opleiding een beeld krijgen van de werkvelden waarin ze terecht kunnen komen. Alumni kunnen inzicht verschaffen in hun arbeidsmarktperspectieven na afstuderen, en welke kennis en vaardigheden voor hun in de praktijk nuttig zijn gebleken. Een mogelijkheid is om alumni aan de hand van een buddy-systeem aan huidige studenten te koppelen. Om de betrekkingen met alumni structureel te organiseren zou de opleiding er gebaat bij zijn om actief bij te houden waar alumni terecht komen, en niet enkel contact te onderhouden via de alumnivereniging.

Een stage ziet het panel niet als verkenning van het werkveld, maar veeleer als ‘translationeel’ onderdeel van de opleiding, waarbij de student heen en weer beweegt tussen het werkveld en de studie. Studenten leren problemen vanuit de studie te herkennen in de samenleving, en nemen deze mee terug naar de opleiding waar ze er verder op kunnen reflecteren. Omdat het onderscheid tussen BA- en MA-stages vaak moeilijk te toetsen is, en MA-studenten niet altijd behoefte meer hebben aan het volgen van een stage, adviseert het panel om het stageonderdeel alleen voor de bachelor verplicht te stellen. Van de MA-studenten die al een baan hebben, kan de werkervaring betrokken worden in het onderwijs.

Een andere mogelijkheid om de aansluiting op het werkveld te bevorderen ziet het panel in *community service learning*, waarbij studenten in Amsterdam onderzoek doen naar een relevante casus. De opleiding zou organisaties kunnen benaderen om te peilen welke vragen zij hebben waar studenten bij betrokken kunnen worden. Tot slot adviseert het panel om het *Students Careers Services* in te zetten.

Vertegenwoordigers van de opleiding zijn gecharmeerd door het fenomeen *experience learning*, al zien ze ook dat dit soort projecten een zware belasting kunnen vormen qua voorbereiding. Het advies van de commissie om niet enkel met het werkveld te praten, maar het veld ook actief bij het programma te betrekken, wordt ter harte genomen.

2. Afstudeertraject

“De scriptie zorgt vaak voor studievertraging. Kan dat beter ondervangen worden door het versterken van het afstudeertraject in zowel BA als MA?”

Vanuit de opleidingen is geconstateerd dat studenten de scriptie als hobbel ervaren, in de bachelor vanwege de mate van eigen verantwoordelijkheid die volgt na afronding van de scriptiewerkgroep, en in de master omdat veel studenten hun scriptie naast een baan moeten schrijven. Er is geconstateerd dat studenten steeds meer faciliteiten wordt geboden. De opleidingen willen van de panelleden weten of zij suggesties hebben welke vorm deze extra begeleiding zou moeten krijgen.

Het panel geeft aan dat indien er sprake is van verplichte werkgroepen deze eigenlijk ook ECTS moeten opleveren. In een dergelijke situatie moet er wel meer inhoud aan de werkgroepen worden gegeven, zodat deze beoordeeld kan worden. Wanneer studenten vastlopen op een gebrek aan structuur, kan het bieden van strakke deadlines helpen. Het panel ziet dat het cluster hier al goed over na heeft gedacht, en oppert dat het een kwestie van geduld is om de werkzaamheid van de nieuwe structuur al dan niet te kunnen constateren. Mocht blijken dat de nieuwe structuur nog te weinig impact heeft, dan kan ervoor gekozen worden om alle garanties te laten vervallen wanneer uiterste deadlines niet gehaald worden. Het niet halen van de deadline betekent dan dat studenten het

jaar erna opnieuw aan hun scriptie moeten beginnen, met een nieuw onderwerp en een nieuwe begeleider.

Naast duidelijke deadlines kunnen strakke begeleiding en inperking van de keuzevrijheid qua onderwerp effectief zijn. Het voeren van een persoonlijk gesprek met de begeleider kan inspirerend werken, en aansluiting bij lopend onderzoek kan studenten motiveren door het besef echt iets toe te kunnen voegen. Een vertegenwoordiger van het panel illustreert dat op zijn universiteit docenten elk een thema vertegenwoordigen, en dat de studenten hun scriptie op een van deze thema's aan moeten laten sluiten. Op een scriptiemarkt kunnen studenten zich oriënteren op de thema's en zich vervolgens inschrijven bij één van de docenten. De eerste opdracht vormt het opstellen van een relevante bibliografie, waarna gekeken wordt of het gekozen scriptieonderwerp haalbaar is.

Tot slot wordt vanuit de opleidingen gevraagd hoe het panel aankijkt tegen de mogelijkheid om de bachelorscriptie in een andere vorm aan te bieden, bijvoorbeeld als gestructureerd onderzoeksproject met meerdere deelopdrachten. Vertegenwoordigers van het panel hebben hier hun bedenkingen bij. In het geval van een *capstone project* kan individuele beoordeling lastig zijn. Het advies luidt om in de oriëntatiefase *good practices* te zoeken, en daarbij ook te inventariseren waar dergelijke projecten bij andere opleidingen op stukgelopen zijn.

3. Versterken inter- en transdisciplinariteit

“Hoe zou de inter- en transdisciplinariteit van onze opleidingen in zowel BA als MA kunnen worden verbeterd? Als de opleiding meer aandacht wil besteden aan trans/interdisciplinariteit, in hoeverre vraagt dit om nieuwe/andere vormen van toetsing?”

De opleidingen vragen zich af hoe de multidisciplinariteit van de opleidingen bij de studenten getoetst zou kunnen worden. Zijn de opleidingen multidisciplinair omdat er verschillende disciplines aangeboden worden, of zouden deze disciplines ook actief aan elkaar gerelateerd moeten worden?

Een leerlijn interdisciplinariteit zou volgens het panel in het afstudeertraject tot uiting kunnen komen: hierin zouden verschillende disciplines samen kunnen komen, zodat de student meekrijgt dat onderwerpen vanuit verschillende perspectieven te bekijken zijn.

Het panel beaamt de moeilijkheid dat docenten zelf disciplinair zijn, terwijl van de studenten wordt verwacht interdisciplinair te zijn. Een optie is om als docententeam eerst zelf eens bij elkaar te zitten en de interdisciplinariteit met elkaar te verkennen. Daarnaast zou Amsterdam als ‘laboratorium’ gebruikt kunnen worden door de studenten met een specifieke probleemstelling op pad te laten gaan. Studenten zouden uitgedaagd kunnen worden om een specifiek maatschappelijk vraagstuk te identificeren dat aan hun studiegebied is gerelateerd en daarvoor een oplossing te formuleren. In contact met diverse belanghebbenden kan interdisciplinariteit zichtbaar worden gemaakt.